

PRZEMIJAJĄCY (14) *part praes act*

e oraz a jasne.

sg m N przemijający (1). ◊ A przemijając(e)go (1). ◊ L przemijającym (1). ◊ f N przemijającą (1). ◊ L przemijając(e)i (1). ◊ n N przemijając(e) (2). ◊ pl N [m pers przemijający.] subst przemijając(e) (2). ◊ G przemijających (1). ◊ A subst przemijając(e) (2). ◊ I n przemijającymi (1). ◊ L przemijających (1).

Sł stp s.v. *przemijać*, Cn *notuje*, Linde bez cytatu s.v. *przeminać*.

1. *Przechodzący a. przejeżdżający obok* (2) : [aby tam folwark twój był poştánowion/ gdzieby był przyjazd łatwi [...]/ aby się też dowiádownić mogł rzeczy potrzebnych od ludzi przemijających. *Cresc* 1571 142, 22.]

przemijający co (1): bo y Rodzicy álbo krewni vmárłego/ wierząc iż káżdą Dufzá imo iego Dom naprzod ná on fwiát wędrownić mufiáła/ pytáli go [*Kriwego, kapłana pogańskiego*]/ iefliżeby tego dnia álbo tey nocy (to iefł/ kiedy on vmárł) tákowego iákiego człowieká y w tákim vbierze/ w iákim oni vmárłego ípalili/ Dom iego przemijającego widziál *Strykron* 155.

Przen (1) : do Páná tym bárżiey y głośniey o rátunek wołay/ imći bárżiey ferce pfuie tłufzcza przemijająca *LatHar* 248.

2. *Krótkotrwały, przestający istnieć, kończący się; brevis, caducus, fugax, fugitivus* *Mącz*, Cn; *transitorius* *JanStat*, Cn; *interiturus* *Mącz*; *momentaneus* *Vulg*; *evanidus, fragilis, momentosus* Cn (11) : *Fugitiva gaudia*, Wefełe łatwie przemiyające. *Mącz* 138d, 138d.

W połączeniu szeregowym (1): á ktemu [*chrześcijanie*] iż máiąc vpewnione obietnice błogofławieństwá niebieskiego/ onym pogárdziwšzy/ chwytáią lię rzeczy ziemśkich/ beftyálfkich/ nikkzemnych/ y przemijających *PowodPr* 17.

Wyrażenia: »prędko (a. prędziuczko) przemijający« (2): Abowiem prędziuczko przemiiające [*momentaneum*] y lekkie to náłze vtrapienie/ náder y wyfoce wielką ná wyfokości wágę chwały wiekuištą w nas/ ípráwuie *WujNT* 2.*Cor* 4/17; *SarnStat* 986.

»rzczy, bogactwa przemijające« [*szyk* 5:1] (5:1): Maria nato odpowiedziála mowiątz/ iż ona dlá tego flubu nie będzie przekłéta/ bo ta kłátwá iefł o świetłkié ij przemijające rzeczy wydána *OpecŻyw* 3v; *BibRadz* I 346a *marg*; To też y my mowić możemy tym/ ktorzy lię ná prace y niedofłátky żywotá tego/ lámentuią: [...] dla tego żeby nie kładli miłofci swoiey w tych rzeczách przemiiających *WysKaz* 11, 1; które ná tym świecie bogáctwy prędko przemijającymi vbogacamy [*transitoriis rerum condimus copiis* *JanStat* 743]/ tymże drógę wiecznego błogofławieństwá ábyfmy pokázowáli *SarnStat* 986; *PowodPr* 17.

Szereg: »nietrwały a przemijający« (1): A przethoż powiedziál [*prorok*] że iefł próżność we wfzytkich rzeczách/ przetho że łą nietrwáłe á przemiiające. *BibRadz* I 346a *marg*.

a. *O kategorii gramatycznej czasu przeszłego w aspekcie niedokonanym* (2) :

Wyrażenie: »czas przemijający« (2): gdy *ex infinitiuo, imperfectum* [*ksiądz kanonik*] czyni. Ato tam/ gdzie dowodzi różney bytnofci Abráhámowey od Chriştufowey. Vkázuiąc to iż Chriştufowi flúży *praesens tempus*, czás ninieyfzy: á Abráhámowi *imperfectum*, nie dofkonály: ábo iáko támże wykłáda/ nieufławiczny á przemijający. *CzechEp* 67, 68.

Szereg: »nieustawiczny a przemijający« (2): Y ważnieby było *infinituum* niekończony mowę czas dać boſtwu [...] ktorego dowieść [ksiądz kanonik] chciał/ niż iy Abráhámowi iuż przeſzłemu muſieć przyznać: á Bogá przy czáſie nieuſtáwicznym á przemijájącym zoſtáwić *CzechEp* 68, 67.

3. *Przekraczający zwykły poziom; o powodzi: wezbrany (1)* : A w powodzi przemijájącey [praetereunte]/ ſkonánie wczyni mieyſcá onego [Niniwy] *Leop Nah* 1/8.

Synonimy: 1. *przechodzący*; 2. *ginący, mijający, nietrwały, nieustawiczny*.

Cf **PRZEMIJAĆ**